

Utbildningsdepartementet

Förslag om dataskyddsbestämmelser som komplettering till propositionen Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning

Datainspektionen har granskat promemorian huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

Datainspektionen har vid sin granskning konstaterat ett antal brister. Dessa redovisas nedan.

Sammantaget medför dessa brister att Datainspektionen inte kan tillstyrka förslagen i promemorian.

6.3 Det finns inte behov av att införa några ytterligare generella skyddsåtgärder

I avsnittet anges att det inte finns skäl att som en skyddsåtgärd begränsa möjligheten för den särskilda nämnden att behandla personuppgifter för att vidta åtgärder i fråga om den registrerade. Detta på grund av att det inte är nämndens uppgift att ta ställning till om eventuella felaktiga slutsatser haft avgörande betydelse för den registrerades vitala intressen.

Datainspektionen vill påpeka att denna skyddsåtgärd utgör en begränsning av den personuppgiftsansvariges möjlighet att behandla personuppgifter i syfte att vidta åtgärder i fråga om den registrerade. Sådan behandling ska endast vara möjlig när det är av vitalt intresse för den registrerade. Skyddsåtgärden syftar således till att begränsa eventuell vidarebehandling av den registrerades personuppgifter till sådana situationer som är av avgörande betydelse för den registrerades liv och hälsa.

Att inte införa någon sådan begränsning av nämndens möjlighet till ytterligare behandling innebär därför att sådan behandling kan vara tillåten, givetvis under förutsättning att det inte strider mot regleringen i dataskyddförordningen i övrigt. I promemorian görs emellertid bedömningen att nämnden inte alls har till uppgift att själv vidta åtgärder i fråga om den registrerade och det inte ens om det är av avgörande betydelse för den registrerades vitala intressen. Mot denna bakgrund anser Datainspektionen, i motsats till bedömningen i promemorian, att det finns skäl att som en skyddsåtgärd begränsa nämndens möjlighet till vidarebehandling av den registrerades personuppgifter.

6.4 Behandling av känsliga personuppgifter och personuppgifter som rör lagöverträdelser

I avsnittet analyseras med vilket stöd behandlingen av känsliga personuppgifter kan ske inom ramen för den i propositionen föreslagna verksamheten. Datainspektionen kan konstatera att det i promemorian inte presenteras någon egentlig utredning av hur behandlingen av känsliga personuppgifter kommer att gå till. Det går således inte att bedöma vilket behov de olika aktörerna har av att behandla känsliga personuppgifter och inte heller vilka risker behandlingen innebär för de registrerades personliga integritet.

Att behandlingen av känsliga personuppgifter har ett rättsligt stöd, vare sig detta kan finnas i dataskyddslagen eller kräver ytterligare kompletterande lagstiftning, kan då inte säkerställas. Vilka skyddsåtgärder som behöver införas kan inte heller bedömas, vare sig ur ett integritets- eller verksamhetsperspektiv. För det fall granskningen hos den särskilda nämnden kräver viss sökning på känsliga personuppgifter skulle exempelvis ett införande av en sök begränsning i likhet med den föreslagna kunna medföra problem för verksamheten. Andra mer lämpliga skyddsåtgärder behöver då beaktas.

Vidare föreslås i samma avsnitt att enskilda utbildningsanordnare och övriga bolag, stiftelser och föreningar ska ges rätt att behandla personuppgifter om lagöverträdelser. Att denna bestämmelse är avgränsad till den behandling som är nödvändig för att fullgöra uppgifter enligt lagen anses utgöra en sådan skyddsåtgärd som tillsammans med bestämmelser om sekretess gör att kraven i artikel 10 uppfylls. Att en personuppgiftsansvarig inte får utföra en

personuppgiftsbehandling som ligger utanför det i lag givna rättsliga stödet kan enligt Datainspektionens mening inte utgöra en skyddsåtgärd.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Katarina Tullstedt efter föredragning av juristen Ulrika Harnesk.

Katarina Tullstedt, 2019-05-07 (Det här är en elektronisk signatur)